



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: —

Cím: *A lakók mozgalmá megré-
miti a háziurakat.*

Forrás: *A Nap*

Bp
(Hely)

16. XI. 9.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

49164

Személy

Helyszám

347.453.3 49164

A lakók mozgalmá megrémiti a háziurakat

A világ legdrágább lakásai — Tavaly is stájeroltak Pesten — Megapad a nemfizető hadbavonultak száma — A háziurak bevonták a lakáshirdető cédulákat — A magyarfaló cseh lakásdrágító — A napvilágra velük!

Alig ötven éve még erősen divott itt az Ázsiából hozott szokás: esztendőnkint egyszer eret vágatott magán a magyar. Elment a javasasszonyhoz, a borbélyhoz vagy a felcserhez s megcsapoltatta bővérét. A jó tatár divat elavult, a bővérti magyarok ideje is lejárt, azért az érvágás megmeredt, mint nemzeti jelleg. Senki se megy már a felcserhez önszántából, de odakerül, ha nem is akarja. Nem egyszer évente, de hatszor, tízszer, huszszor. Igaz, hogy ma a neve is más a felcsernek: éllelmiszercsúgító, zsírúszorás, talphörspokulás. Ezuttal a házbérfelcsernek jött el az évedje. Ők forgatják az érvágó kést. Még pedig olyan borzalmasan, hogy a pesti magyarok megmaradt kis vére is rámeleg.

Füres ország vagyunk. A legjobb budából itt sütik a pékek a legrosszabb kenyeret s ezt a legrosszabb kenyeret itt árulják a legdrágábban. Itt vannak a legrosszabb megélhetési viszonyok, a legrosszabbul fizetett állások, s kerek világon a legdrágább lakások. Már a milleniumkor megbámulták a külföl-

diek a pesti lakót, aki a világ legtürelmesebb állata, mert több házbért fizet egy háromszobás poloskalyukért Pesten, mint Nizzában szezon idején. Pedig azóta husz év óta legalább is huszszor emelték a budapesti háziurak a házbért.

Amit most csináltak a háziurak, még az érvágás ősi hazájában is példátlan. Mintha csak a boszorkányok szeredáján értekeztek volna, egyszerre minden lakónak a vívőerére illesztették a kést. Husz-harminc, ötven perccel, sőt még többel drágították sötét, rosszszagú, nedves, egészségtelen odúkat, amiket a kapura aggatott cédulákon „fényes urasági lakásnak” mernek nevezni. Általában a vakmerőségük akkorára nőtt itt a házbérfelcsereknek, hogy nincs az a magas szám, amit ki ne merjenek mondani, mint fizetendő bérösszeget.

Ne gondolják, hogy most kezdődött ez a csunya folyamat. Már tavaly drá-

gítottak az óvatos háziurak, az idén csak folytatják. Csak a háboru első hónapjaiban rémültek meg, mert nagyon sok lakás maradt üresen. Azóta azonban itt is beállt a konjunktúra s ma alig van Pesten üres lakás. Ha nincs üres lakás, ennek az lenne a természetes következménye, hogy a háziurak megelégedetten dörzsöljék a kezüket: hálístennek! Mellesleg kell megjegyeznünk, a házbérfelcser nemfizető hadbavonultakkal sem olyan sötét a helyzet. Elsősorban mincsegek is olyan sokan: akár milyen különösen hangzik, egyre apad a számuk. A család igyekszik munkát keresni és fizetni, hogy ki ne nézze a házmester. Valamicskét a nemfizetők is fizetnek, mert a házbérsegit a háziurhoz kell juttatniok.

Ezzel szemben a fő-stájerolóknál nincs is, vagy alig van ilyen albertlőjük. Nekik mindenki fizet, akárhogy megcsinálja a szörnyű béreket. A pesti lakónak megvan az a szerencsétlen természete, hogy főurnak akar látszani a háziura előtt s negyedkor olyan könnyed mozdulattal fizeti le a nehéz százasokat, mintha a rákövetkező hónapban nem kellene koplalnia családotul. A háziur tiszteli a lakóban a granszenyőrt és évente srófol egyet a házbérén. Az idén pláne látja, hogy a lakó a retentő drágaságtól sem fordul fel, hát

ez is egy nagyszerű ok a házbérfelcserre.

Tegnap közölte A Nap a főváros sürgős föltérjesztését a kormányhoz. A főváros megtalálta a szívét: mindenáron megrémiti a lakók tízezeit a háziurak csunya úszorája ellen.

Az első komoly föllépésnek máris mutatkozik a hatása. Negyediken és ötödiken, amikor a stájerolás határideje lejárt, kis fehér cédulák kerültek a pesti házak kapujára. A türelmetlen és könyörületet nem tudó háziurak lázasan hirdették a lakást. Tudjuk, ez a sietség mire való: ezzel is nyomást akarnak gyakorolni a lakóra. A lakó,

nyomt.

aki látja a kiadó fölrásu cédulát, megijed és szalad a háziurhoz: könyörög, ne adja ki, megadom a fölemelt bért. A praktikus háziur ilyenkor is próbál még szófolni: pardon meggondolom és már csak ennyiért meg ennyiért adom. A praktikus háziur ugyanis kalkulálja, mennyibe kerül a lakónak a hurcolkodás, pláne a háborus hurcolkodás és hozzácsapja ezt az összeget a stájeroláshoz. Ez a pesti zsarolás nem tartozik a ritkaságok közé.

Most azonban nem a lakó volt, aki megijedt, hanem a háziur. Pár nappal ezelőtt még minden házon lehetett látni kiadó lakást hirdető cédulákat, ma már alig látni. A háziurak beszédették. Nem mintha kiadták volna a lakást, nem kapkodnak olyan nagyon a stájerolást négyzobák után, de megrémültek a lakók és a főváros erőyes mozgalmá miatt. Sok helyen, úgy halljuk, sietve visszasipták a stájerolást és a felmondást. A legtöbb háziur azonban csak bevonta a bősztítő cédulát, de ravaszul vár. A háziurak többsége azt hiszi, hogy joga van az uszorához s hogy a kormány majd az ő pártjukat fogja. Azt mondják: több házbér, nagyobb adó, kormányvédek tehát a stájerolás. Ez a szemérmetlen érv teszi, hogy bár itt-ott bevonták a cédulákat, mert félnek a fenyegető tömeghangulattól, nem igen sietnek visszavonulni a lakó jogos fölfogása elől. A háziur várhat, legfeljebb négy hét múlva teszi ki újra a cédulát, de a lakót nem lehet parázssra ültetni. Néki lakás kell májusban. S a háziurak

fenyegetnek; nem lesz lakás. Azért is szükséges a sürgősség. Reméljük, a kormány gyorsan és igazságosan látja el a pesti lakók érdekeit.

A derék érvágók kezdenek napvilágra bujni. Ők ugyan nem szívesen jönnek, de kiráncigálják őket eddig oly biztos oduikból. Grünwald és Schiffer, a vele viszonylatot tartó Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Schwarz és Binéter, Breyer Edéné, Flusser Hugó és stájeroló társaik. Mind-mind odakerül majd a közönség lesújtó tekintete elé. Flusser Hugó urról egyébként azt halljuk: honfővárosa Zeidl Vencelnek. A házbéruzsora Zeidlja, mint a lakóknak hozzánk küldött levelei mondják: husztól ötven százalékgig emelte a béréket. Stájeroló leveleit oly tömegesen kellett gyártania, hogy már október elején kezdte azok keltetését, noha csak november 1-iki kelettel van joga rendelkezni. Flusser urról bővebben az alábbi levél beszél:

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Becsés lapja dicséretre méltó harcot folytat a házbéremelési uszora ellen és felhívom szíves figyelmét a háziuraknak joggal szemérmetlennek nevezhető trükkjére, mit két szempontból kérek közölni. Hadd legyenek az ilyen háziurak minél szélesebb körben megbélyegezve. Fel kell hívni a lakókat, hogy a házbérszabályzat kijátszása miatt tegyenek kihágás miatt feljelentést az ilyen háziurak ellen.

Még kiegészítésül és jellemzésül azt

hozom fel, hogy ez a Flusser Hugó nem csak nem magyar állampolgár, nemcsak magyarul egy szót sem tud, hanem direkt magyarfalo cseh, kit én véletlenül tanultam megismerni. Eppen fülem hallatára (a Mokka-kávéházban, a rendőrség közelében, a Zrínyi-utcában) dicsekedett nagy hangon, hogy majd megmutatja ő, hogy a háza, melyet valami Sch. nevű háziurtól vásárolt pár hét előtt, hozni fog nem 8%-ot, hanem 15%-ot is! — nota-bene elődjét árdragításért jogérvényesen elítélték és Budapestről kitiltották.

Igy áll a dolog. Flusser ur cseh és magyarfaló. Direkt ezért jött Pestre, hogy itt fölfalja a magvarokat, akik merészelnek lakni. Rendben van. De mit akar Grünwald és Schiffer? Mit akar a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank? És a többi nem-cseh háziur? Hálstennek földerül a lakók napja is s ezek a stájeroló urak kezdenek csehül állani.